

Edebiyat Defteri

CEVANI -Yazıları-

Oluşturulma Tarihi:
28 Kasım 2021 Pazar

Yayınlayan:
Edebiyatdefteri.Com
Türkiye'nin Kültür ve Sanat Platformu

YABANI DAĞ ELMALARI

YABANI DAĞ ELMALARI

Artık yaz aylarından çıkıp sonbahar aylarına doğru akıyor mevsim. Bir rüzgar esiyor hafiften ama tatlı ama hoş. Ağaçların yaprakları sararmak üzere, bazıları ise erkenden sararmaya heveslenmiş, yerde sere serpe. Derenin her iki tarafında bulunan meralar yeşilliğini kaybetmiş, yağmayan yağmurlara inat sarıya bürünmek üzere. Yabani dağ elmalarında, eriklerde, kuşburnu ve kirazlarda bir telaş, bir telaş sonbahara değil de kara kışa hummalı bir hazırlık var sanki. Öyle ya Sararmış, kızılımsı yapraklar insana bir göz ziyafeti sunuyor adeta. Yabani dağ elmaları, erikler, kuşburnu ve kirazlar rüzgar ile raksa tutmuş. Yabani erikler, yabani dağ elmaları, kuşburnu, kirazlar ve ismini bilmediğim daha bir sürü meyve ağaçları, sonbahar olmasına rağmen bütün marifetlerini cömertçe köylü kadınlara gösteriyorlar. Hele o yabani dağ elmaların sarımsı, kızılımsı taneleri yok mu, harika bir tat ve tarifsiz bir aromalı hoşluk bırakır insanoğlunun genzine. Aynı zamanda yabani eriklerin kokusu da insanı bayıltır güzellikte. Üstelik dere kenarında bulunan kirazlar kıpkırmızı küçük büyük taneleriyle, sararmaya yüz tutmuş yapraklarla göz kamaştırıyor. Eylül ayının sonuna doğru meyveler kendilerini köylü ahalisine sunmuş durumdadır. Özellikle kadınlar, Eylül ayını sabırsızlıkla bekliyor. Köylü kadınlar için Eylül demek, meyve hasadı demektir. Kadınlar, her sene Eylül ayının sonunda sepetlerini alarak bu güzel ve şirin derenin kenarına gelerek, sepetlerini bu güzel meyvelerle dolduruyor. Kimi kadınlar derenin kenarına kazanını kurmuş kirazları kaynatıp, kışa inat kiraz reçelini keyifle yapıyor, kimi kadınlar ise sırtında sepetiyle kurutmalık yabani dağ elmaları, yabani erikleri köye taşıyıp duruyor. Eylülde toprak evlerin damları kurutmalık meyvelerden geçilmiyor. Kimi damlar sarımsı, kimi damlar ise kızılımsı... Bazı damlarda yabani dağ elmaları güneşin göz kırpmasını beklerken, bazı damlarda ise yabani erikler çoktan güneşten nasibini almış, kupkuru duruyor orada. Kışın soğuk günlerin sıcacık kahvaltılarının dostu; kurutulmuş elmalar, erikler. Reçelleri ise kiraz, kuşburnu... Yabani erik ve yabani dağ elmaların kokusu her yere yayılmış durumda. Yabani elmaların gölgesine dinlenmeye çekilmiş Fer, ara sıra az sayıdaki koyunlarını gözlüyor. Koyunları da bir diğer yabani dağ elma ağacının gölgesinde dinleniyor aynı zamanda. Fer, bir sağına bir soluna bakarak, "bu kadar meyvenin bol olması harika, o zaman kış sert geçmeyecek." dedi. Sırt üstü uzanarak gölgenin keyfini çıkartıyor. Evet, bazı rivayetlere göre yabani dağ elmaları, yabani erikler, kuşburnu ve kirazların bol olması durumunda kış mevsimi fazla sert geçmeyeceği yönünde. Köyün ahalisi, "Eğer yabani erikleri, yabani dağ elmaları, kiraz ve kuşburnu bol meyve verirse kış daha az sert geçer, tam aksine bu ağaçlar az meyve verirse kara kış çok sert geçer demektir." dedi. Köylü ahalisi de bu ve buna benzer rivayetleri benimsemiş, benimsediklerini pratiğe dökmüşler. Her sene bu yönde tedbirin alınması da köy ahalinin gelenek haline gelmiştir demektir. Mesela, köylülerin sonbaharda kışlık yiyeceklerin fazla fazla depolanması, olabildiğince tez ek biriktirmek bunlardan sadece birkaçı. Toprak evlerin damlarını tamir etmek, ağırları bakımdan geçirmek de bunlardan. Köylülerin bu ve bu yönde alınan her tedbiri, şüphesiz kara kışı en az hasarla atlattır. Keza bunların hiçbirine bağlı kalmadan yapılan işler de vardır. Kış sert geçsin veya geçmesin, sonbaharda kadınlar örme işine koyuluyor; yünlü çorap, eldiven ve atkıları büyük bir marifetle örerler. Belki de meyve kurutmak ve reçel yapmaktan sonra yapılan en güzel iş örme işidir.

Fer'in genzine mis gibi tatlı ve ekşi erik ve elma kokusu geliyor gölgede. Fer, bu durumdan hiç ama hiç şikayetçi görünmüyor, aksine bu durumdan gayet memnun görünüyor. Güneşin en kavurucu saatleriydi öğleden sonra saat ikiyi gösterirken. Fer, saatine baktı. "akşama daha çok var." dedi. Koyunlarına doğru yürüdü. "hava daha çok sıcak biraz daha bekleyeyim." dedi. Koyunların olduğu büyük yabani dağ elma ağacının gölgesinde yine sırt üstü uzandı. Yere düşmüş elmalara es geçerek ağaçta asılı duran sarımsı, kızılımsı elmalara bakıyor, "ne güzel de duruyorlar ağaçta öyle, elmalarım." dedi. Rüzgar hafiften sallıyor elmaları. Üç dört tane elmanın yere düşüşünü gülümseyerek izledi. Fer, "ah dedem ah keşke burada, yanımda olaydın. Ne güzel olurdu birlikte elmalarımıza bakardık." dedi. Kalktı ve birkaç tane elmayı şalvarının cebine indirdi.

Fer, "bu öğle sonrası niye bu kadar sessiz? Burası her gün sanki şölen yeriymiş kuşların cıvıltısı, küçük ve şirin derenin sesi, koyunların meleşmesi." dedi. Bu sessizlik Fer'in tuhafına gitmedi değil, alışık olmadığı bir durumdu. İlginçti. Fer, "belki bu güzel doğanın bir cilvesidir." dedi ve oturdu. Dinlenmeye koyuldu. Ama içten içe huzursuzdur. Çok geçmeden huzursuzluğunu kanıtlar nitelikte bir ses, bir hisyrtı 'daha çok bir ayak sesine benziyordu' kulağına geldi. Bu gelen ses ya da hisyrtı Fer'i baya korkutmaya yetmişti.

Fer, korkmuş ve korkudan elleri ayakları titriyor. "Kalk ayağa etrafına bir bak Fer.' diye bir iç geçirdi. Lakin korkudan bakamadı ve olduğu yerde çömeldi. Bir süre sonra o ses, o hisyrtı kesildi. Fer, çömeldiği yerden kalktı korkulu gözlerle önce kendine baktı sonra koyunlara, eriklere, elmalara ve sesin geldiği yere baktı. Bir şey göremedi. Susadığını fark eder etmez dereye koştu ve kenarda küçük bir çalığa tutunarak su içti. Koyunların olduğu yere titreyerek gitti. Oturdu. Fer, oturduğu yerde derin bir nefes aldı. Biraz olsun rahatlandığını hissetti. Aklında hala o hisyrtının nerden geldi ile ilgili sorular var. Kendi kendine mantıklı cevaplar arıyor. Bildiği kadarıyla daha önce buralarda böyle şeyler olmamıştı. Ya da tanık olmamıştı. Olmadığı gibi de burası hiçbir zaman böyle tuhaf sessizliğe bürünmemişti. Burası her zamanki elma, erik kokulu meralarıydı, küçük ve şirin deresi, kiraz ve kuşburnu ile huzurlu bir yerdi. Kim veya kimlerin gözü bu güzel ve huzurlu merasındaydı. Komşu köy ile düşmanlıkları vardı, hatta kendi köyünde bile fazla sevilmiyorlardı ailesi ama çok zorunlu olmadıkça birbirlerinin meralarına girmezlerdi. Tek paylaştıkları şey o güzel ve şirin dereydi. Dere ki kimsenin malı mülkü değildir. Herkes, her zaman ihtiyacı kadar

yararlanabilir.

Bu tuhaf sessizlik ve hışırtı Fer'in psikolojisini baya hırpalanmışa benziyor. Fer, haksız da sayılmaz. Geçen sene komşu köydeki çobanlar, koyunlarını otlatırken silahlı kişiler gördüklerini ve bu silahlı kişiler, birkaç tane kuzuyu zorla aldıklarını söylemişlerdi. Fer, biran bunu anımsadı. Anımsar anımsamaz da tüyleri diken diken oldu. "Acaba bu benim başıma da mi geldi?" dedi. Bedeni soğuk bir ter aldı, sırlıklam kesildi. Ürpertici bir hal aldı. Her yerine şiddetli bir korku sardı. Bu şiddetli korkudan titrediğini fark etti ve o korkuyla koyunlarını sayma ihtiyacını hissetti. Koyunlarını saydı bir kuzusu eksikti. Bir daha saydı bir daha saydı ama nafile bir kuzusu eksikti. Yerinden kalktı etrafına bir göz gezdirdi. Sabahleyin koyunlarını otlatığı meraya uzun uzun baktı ama hiçbir şey görmedi. Kuzu, diğer yabancı elmaların gölgesinde uyumuş olabilir umuduyla aramaya gitti. Fakat oralarda da bulamadı.

Fer, "bu böyle olmaz, karşiki dağlarda arayacağım. Bu dağlar komşu köyün merasında, bizimle düşman köy ama yapılacak bir şey yok." dedi ve kalktı. Fakat bedeni hala şiddetli bir sarsıntı geçiriyor kendinden geçer gibi oldu. Zendeleyerek yere düştü. Canı yandı, dizine baktı kanamıştı bu kanamayı önemsemedi. Her yeri toz toprak olmuştu üstünü başını temizledi ve koşmaya devam etti. Derenin kenarına geldi eski püskü ahşaptan yapılmış köprüden karşıya geçti.

Biraz yürüdü ağaçlık olan yere girmeye çalıştı ama kararsızdır. Çünkü bulunduğu yer, komşu köyün merasıdır. İki komşu köyün arasında husumet var, gereksiz bir düşmanlık vardır. Biraz düşündükten sonra yapılacak bir şey yok diyerek üstündeki kararsızlığı attı. Hareket ederek yabancı kuşburnu, yabancı eriklerin ve dağ elmaların arasından geçti. Patıkaya doğru sağa saptı. Patikadan zor da olsa dağın zirvesine ulaştı. Fer, nefes nefese kalmış her yerinden ter akıyordu. Rahat bir nefes aldıktan sonra etrafına şöyle bir baktı, "burası da çok ıssız." dedi içinden. Beş altı metre ilerisinde küçük bir oyuk gözüne ilişti. Merak edip gidip baktı. "Bu bir oyuk falan değil. Bu büyük bir mağaranın ağız kısmı, sadece mağaranın ağzını küçük taşlarla kapatmışlar, bir duvar gibi örmüşler." dedi. Taşları yavaşça kaldırdı. Evet yanılmamıştı bu büyük bir mağaranın sadece ağız kısmıydı. İçine baktı ama karanlıktı sadece ağız kısmını görebildi. Birkaç kemik parçası buldu. Bu kemikler, kaybolan kuzunun olamazdı çünkü kemikler hem eski hem de daha çok insan kemiklerine benziyordu. Fer, "bu kemiklerin burada ne işi var, kim atmış buraya, bu kemikler kaçırılan dedemin olabilir mi?" dedi. Bu durum karşısında neredeyse küçük dilini yutacaktı, aynı zamanda korkuyordu da. Korkudan yine her yeri titremeye başladı. Ayakları tutamaz oldu, ağzı kurudu ve nefessiz kaldı. Korku nöbetleri tuttu sanki. Gözlerini kapattı hiçbir şey düşünmemeye çalıştı ve nihayet yavaş yavaş kendine geldi. "Bu kulağıma gelen hışırtıdan beri kaçınıcı kezdin bu titreme oluyor, bu başıma gelenler de ne böyle?" dedi. Hemen mağaranın ağzını taşlarla örttü eskisi gibi. Ayakkabı izlerini de çalı çırpıyla bir güzel sildi.

"Ama bu iş burada bitmez bitmemeli. Buraya daha sonra geleceğim." dedi. Asıl bulunması gereken kuzusuydu şimdilik. Bu eylemi gerçekleştirmek için harekete geçti tekrardan. Dağın sol tarafına geçti. Küçük dağ, her iki köyün merasına hakim bir konumdaydı. Dağın sol tarafında her iki meraya göz gezdirdi, her iki merada ne var ne yok rahatlıkla görebilir artık. Öyle de yaptı zaten. Ağaçların bol olduğu tarafa dikkatlice baktı. Derenin diğer tarafında yani meralarının olduğu tarafta ağaçların arasında dumanların yükseldiğini fark etti. "Acaba bu duman çobanların mı, çobanların dumanıysa koyunları nerede?" diye kendi kendine soru sordu. Evet bu duman kesinlikle çobanların değil diye kanaat getirdi. Hemen patikadan aşağıya doğru indi. Patikadan indi ve dumanın çıktığı yöne doğru koştu. Ağaçlara yaklaşık iki yüz metre kala soluklandı, olduğu yere çömeldi. Rahat bir nefes aldı. "Böyle damda düşer gibi aralarına düşmeyeyim plansız, hazırlıksız" dedi ve durdu.

Fer, kendine göre bir plan yaparak harekete geçti; önce sessiz bir şekilde ağaçlara yanaşacak sonra duruma göre hareket edecekti. Fer yavaş adımlarla ağaçların oraya kadar gitti. Ağaçların arasına daldı bir yabancı dağ elmanın altında gizlendi. Dumanın çıktığı yere bir göz attı fakat kimseyi görmedi. Ortama iyice kulak kesildi ama hiçbir ses seda yok. İstemsizce ayağa kalktı ve dumanın yükseldiği yere doğru koştu. Ayağı bir cisme takılıp yere düştü. Canı fena halde yandı. Ama bu can yanışı ömründe değildi. Kalktı bu ayağına takılan cisme baktı ayağına takılıp düşmesine sebep olan cisim kuzusunun postuydu. Postu hemen tanıdı kınalı kuzunun postuydu. İşte o zaman canı fena halde yandı, postu alıp bağrına bastı. Hüngür hüngür ağlamaya başladı. O sinirle dumana doğru gitti ateş hala yanıyordu, duman hala yükseliyordu. Ateşin çevresine baktı kemik dolu hayvan kemikleri ve tabiki kınalı kuzusunun da kemikleri...

Belliki orada sadece yenilen kuzusu değilmiş, kim bilir kaç tane daha koyun kesip yemişler. Fer'in burnuna keskin bir koku geldi, kokunun geldiği yöne doğru yürüdü. Ağaca bağlanmış ayağından yaralı bir katırın yattığını gördü. Yarası baya büyük, artık çürümeye yüz tutmuştu. Hemen farkına vardı bu keskin kokunun çürümeye yüz tutmuş etten geldiğini. Katırın ağaca bağlı ipini çözdü, katırı uyandırmak için dürttü. Katır zar zor ayağa kalktı sekiyordu.

Kuzu postunu ve katırı alarak oradan uzaklaşmaya niyetlendi ama kulağına yine benzer bir hışırtı geldi, yüzünü hışırtının geldiği yöne çevirdi fakat hiçbir şey görmedi. Fer'in bedeni yine titredi korkudan ayakları elleri titriyor anlaşılabilir korku nöbetleri başladı yine. Fer, sırlıklam olmuş terlemekten. Kuzu postu yavaşça elinden yere düştü, katırın ipi de diğer elinden kaydı. Olduğu yerde çömeldi ve iki büklüm haline geldi. On-on beş dakika gözlerini kapatmış öyle duruyor iki büklüm halinde. Bu arada bir kişi yanına kadar geldi ve elindeki silahı Fer'in başına doğrulttu. Biraz düşündü sonra vurmaktan vazgeçip ağaçların orada kayboldu. Fer, yavaş yavaş kendine geldi etrafına baktı kimse yok. Ayağa kalktı postu ve katırı alarak hızlıca oradan ayrıldı.

Fer, derenin diğer tarafına yani kendi meralarına zar zor ulaşabildi. Katırı dereye götürüp su içirdi. Katırın yaralı ayağını iyice yıkadı. Yıkadıktan sonra çantasından DDT adında toz ilacı iyice yaraya sürdü, gömleğini çıkartıp yaraya sardı. Fer daha önce böyle bir yarayı görmemişti. Çünkü katırın ayak baldır kısmı iki yerinden delikti. "En iyisi eve götürüp babam baksın." diye düşündü. Neredeyse akşam olacak deyip katırı ve koyunları önüne alarak köye doğru hareket etti. Kuzunun postunu da katırın sırtına attı iyice bağladı. Akşamları babası koyunları bir bir sayıyor. Daha önce hiç koyun veya kuzu kaybetmeyen Fer, bu durumu babasına nasıl izah edeceğini kara kara düşünüyordu. "En azından kınalı kuzunun postu var." deyip biraz rahatladığını hissetti. Yürümeye devam etti.

Fer, bütün yaz boyunca her gün yarım saatte köye varıyordu, ancak bugün gecikti. Çünkü katır çok yavaş ve sekerek

ürüyordu. Babası Mirzat merak etti." Fer her oldu? Bugün Fer baya gecikti" dedi kendi kendine.Çıktı evden.Meraya çıkan yola girdi."Fer her sabah bu yoldan meraya gidip geliyordu." diye düşündü.Yola koyuldu hemencecik.Havanın iyice kararmasıyla birlikte merak ve korku da arttı Mirzat'ta.Nitekim uzaktan bir ışık gözüne ilişti ve bir nebze de olsa rahatladığını hissetti.Evet rahatladı rahat bir nefes aldı.Bu ışık Fer'in el fenerinin ışığıydı.Fer, birisinin ona yaklaştığını hemen fark etti.Çok geçmeden babası olduğunu anladı.Mirzat, "Fer, sen misin oğlum." dedi.Fer,"evet.Benim baba." dedi.Oğlunu gördüğüne çok sevindi ve kucaklayıp heyecanla öptü.Mirzat,"iyi misin oğlum?" dedi.Fer,"evet.İyiyim baba." dedi."Ne oldu,niye bu kadar geciktin oğlum?" dedi.Fer,"Kınalı kuzu, kınalı kuzu gitti baba."dedi.Hüngür hüngür ağlamaya başladı.Mirzat,"tamam oğlum canın sağ olsun sen iyi ol,ağlama oğlum ağlama.Evde konuşuruz.Hadi toparlan artık baya geç oldu." Diye karşılık verdi.Mirzat,"bu katır da neyin nesi?" dedi.Fer,"evde anlatırım baba." dedi."Elbet kuzunun akıbetini anlatırım hiç korkmadan,çekinmeden.Katırı da anlatırım ama mağaradan şimdilik bahsetmeyeceğim." diye içinden konuştu.

Köye vardılar eski püskü toprak evlerin ara sokaklarından geçerek evlerine ulaştılar.Annesi ve kardeşleri kapıda bekliyorlar meraklı ve korkulu gözlerle.Annesi oğlunu görür görmez bir feryat bir feryat...Oğlunu kucakladı öptü,kokladı.Babası koyunları ağıla koyduktan sonra gidip katırın ipinden çekerek merdivenin ahşap direğine bağladı. Fer,çeşmeden ellerini yüzünü yıkayıp eve geçti küçük bir minderin üstünde oturdu.Fer'in üzerinde ev halkın korkulu ve meraklı gözleri geziyor adeta.Bir süreliğine kimseden ses seda çıkmadı.Bu sessizliği Mirzat bozdu."Oğlum hadi anlat ne oldu bugün?" dedi.

Fer,"Baba koyunları merada otladıktan sonra dereden sulayıp dinlenmeleri için o büyük yabani dağ elmasının gölgesine bıraktım.Ben de diğer gölgeye geçtim bir süre sonra bir hışırtı duydum çok korktum ve korkudan titredim.Hışırtının geldiği yere baktım hiçbir şey görmedim.Ama her şey,her yer çok sessizdi çok tuhaftı.Sonra gittim koyunları saydım kınalı kuzu yoktu tekrar saydım yine yoktu.Aramaya karar verdim dedim belki diğer gölgede yatıyordur ama hepsine baktım yoktu.

Ben de komşu köyün merasına geçtim küçük dağa çıktım.Orada her yeri görüyordum.Baktım, ağaçların olduğu yerde duman yükseliyor başta çobanların sandım ama koyun falan yoktu.Aşağıya indim ağaçların bol olduğu yere doğru kaçtım.Gizliden ağaçların arasına girdim ama hiç ses falan yoktu.Dumanın çıktığı yere koştum ayağıma kuzunun postu takıldı düştüm.Gittim baktım ateş hala yanıyordu her yer hayvan kemikleriyle dolu.Bu dışarıdaki katır da ordaydı ağaca bağlıydı.Aldım koyunların yanına döndüm.Sonrası ise malum katırdan dolayı geç kaldım."diye anlattı.

Gece geç saatlerinde Fer'in ateşi çıktı.Havale geçiriyor,sayıklamaları,inlemeleri diğer odadan duyuluyor.Annesi babası yer döşeginde bir süre uyku sersemliği yaşadılar,birbirlerine bakıp bu sayıklama ve inlemelerin ne olduğunu anlamaya çalıştılar.Uyku sersemliğinden olacaktı Fer tamamen akıllarından çıkmıştı.Döşeklerinden çıkıp koşar adımlarla Fer'in yattığı odaya gittiler.Annesi Zerdal,"Fer oğlum Fer." dedi.Fer'den ses çıkmayınca,Zerdal elleriyle Fer'in alnını yokladı.Zerdal,"ateşi çok yüksek havale geçiriyor,çabuk dışarıya çıkartalım." dedi.Mirzat,"bana yardım et çıkartalım,çeşmede yıkayalım." diye karşılık verdi.Dışarıya çıkartılar doğru çeşmeye götürdüler çeşmede başını yıkadılar.Üzerindeki terden sırlıklam olan elbiseyi çıkardılar.Annesi kuru bir elbise getirip oğlunu giydirdi.Ateşi düştü,havalesi geçti.Fer kendine gelmeye başladı.Fer kendine gelir gelmez babası,"oğlum iyi misin?" Fer,"iyiyim baba." diye karşılık verdi. Mirzat, oğlunun koluna girip eve götürdü.Ardından annesi, yarısı kırık tahta kapıyı kapattı.Erkek kardeşi Ferzat,kız kardeşi Feriza yer döşeklerinde uykulu gözlerle ne olduğunu anlamaya çalışıyorlar.

Anneleri,"yatın,yatın bir şey yok.Fer iyi.İyi oldu çok şükür."dedi.Çocuklar uyumaya çalışsalar da uyumadılar.Battaniyenin altında gözleri açık,küçük yüreklerinde korku ve heyecan hakimdi.Sabaha kadar kimsenin gözüne uyku girmedi.Sabahın köründe Mirzat evden çıkıp ağıra gitti,ağırdan koyunları çıkardı.Meraya götürdü.

Fer, annesine seslenerek,"anne, katıra baksana."dedi. Anne,"tamam oğlum birazdan gider bakarım." diye karşılık verdi.Fer,"anne baktın mı? Biraz ot ver."dedi. Anne,"tamam oğlum, merak etme ot da vereceğim su da." diye karşılık verdi.Fer,"anne nasıl merak etmeyeyim ,kim bilir hayvan kaç gündür aç,susuz.Üstelik yaralı da."dedi.Zerdal acele acele döşekleri kaldırıp dışarıya çıktı.Merdivenlerde durdu hayvana,"zavallı hayvan kim bilir başına neler gelmiş neler." diye kendi kendine konuştu.Katıra ot da verdi su da.Fakat, katır ne otu yedi ne de suyu içti.Sadece bakmakla yetindi.Yaralı baldırından kapkara kan akıyordu.Zerdal,katırın ayağına baktı,sargıyı çözdü.Yarayı görünce kusacak gibi oldu.Yara gerçekten çok pis kokuyordu.Zerdal,"bu böyle olmaz,yarayı yıkamak gerekir."dedi.Hemen eve gidip bir parça Halep sabununu getirdi.Direkte asıllı yünlü lifi çektirdi.Halep sabunuyla yarayı iyice temizledi,yarayı kuruladı.İlaç sürdü ve temiz bir bezle sardı yarayı.Zerdal,"bu yara kurşun yarası,baldırı delip geçmiş.Kurşun, kemiğe denk gelmemiş bu iyi işte yara çabuk iyileşir." diye düşündü.Zerdal,"tamam oğlum hallettim,yarayı da Halep sabunuyla iyice yıkayıp temizledim."dedi.Fer,"sağ ol anne,ellerin dert görmesin."dedi.

Mirzat,koyunları merada otladıktan sonra dereye götürüp su içirtti.Koyunları büyük yabani dağ elma ağacının gölgesine sürdü.Dereden mataraya su doldurdu,biraz çalı çırpı topladı.Ateş yaktı matarayı ateşin içine bıraktı.Matara fükür fükür kaynadı,heybesinden kaçak çayı çıkartıp bir tutamı mataraya attı.Matara demini iyice aldıktan sonra,kulplu bardağını doldurdu.Çayın kokusu elmalarınkiyle birleşince ortama harikulade bir koku çıktı.Mirzat,heybeden otlu peyniri de çıkartınca keyfine diyecek yoktu artık.Kahvaltını yaptıktan sonra gölgede sırt üstü uzandı tıpkı Fer'in yaptığı gibi.Bir süre sonra uykuya daldı.Rüyasında babasını gördü.Babası Mirat,"Mirzat oğlum beni kurtarın.Kaç yıldır buradayım.Mirzat,İran,İran."dedi.Mirzat aniden kalktı,koyunlara baktı tekrar oturdu.Mirzat,"babam,kaçırıldıktan beri ilk defa rüyama girdi.Yaşıyor,yaşıyor babam." diye düşündü.Umutlanmıştı,kendini inandırmıştı babası hala yaşadığına.Biraz sonra bir terledi bir terledi sırlıklam oldu."Bu sadece bir rüya." diye hayıflandı.Umutları yıkıldı,babasının yaşadığına dair inancı sekteye uğradı.Kendini harabe gibi hissetti bir anda.Perişandı,kendini çaresiz,takatsız gördü.Ama yine de kendini toparladı,elma kokan havadan bir nefes aldı.Biraz olsun rahatladı."Her şerden bir hayrın olduğu gibi,umarım bu rüyadan da bir hayır vardır."dedi. Rüyanın etkisinden kurtulmaya çalıştı fakat rüya, Mirzat'ın aklını kurcalayıp duruyor.İstese de istemese de kendini rüyanın etkisinden kurtaramıyor.Attığı her adımda babasını düşünüyor.Eve gelince ilk işi babasının siyah beyaz fotoğrafını sandıktan çıkartmak oldu.Fotoğrafın tozunu temizleyip göğsüne bastırdı.Hıçkıra hıçkıra

ağlıyor,boğuk boğuk sesler çıkartıyordu.Bunlara şahit olan Feriza,"baba neden ağlıyorsun." diye sordu.Mirzat,"yok bir Şey kızım,dedeni çok özledim ondan."dedi.Feriza,"baba neden dedemden hiç bahsetmiyorsun,ne oldu dedeme,nerede Şimdi?"dedi.Mirzat,susmayı tercih etti her zaman olduğu gibi.Dışarıya ıktı.Merdivenin eŐiđinde oturdu."Ah bir bilsem babamın akıbetini,bir bilsem kızım."diye sessiz sessiz konuŐuyordu.

Canı fena halde sigara istediğini fark etti,hemen yırtık ceketinin i cebinden tabakasını çıkardı.Sapsarı tütününden bir sigara sardı ve bir fırt çekti içine.Tabaka,babasından kalmıŐtı ona.Kaırıldığı gece,Őalvarını giymeye bile fırsat vermemiŐlerdi babasına.Bu üstü sararmış tütün tabakası da Őalvarın cebindeydi.O geceden sonra tütün tabakası sahipsiz kalmıŐtı,tıpkı Mirzat gibi.Mirzat da o geceden sonra babasız,atasız kalmıŐtı.Annesi sahip çıkmıŐ Mirzat ve Őirzat'a.Anneleri, bu gece baskınından iki ay sonra Mirzat ve Őirzat'ı alarak,babasına gitti.Belki mecbur kaldı,sahipsizdi. Kimi kimseleri yoktu köyde.Zaten Mirat da başka memleketten bu köye gelmiş,yerleŐmiŐti.Sonradan gelip köye yerleŐenleri pek sevmiyorlar köylü ahalisi.çoğu zaman aralarına almaz,dıŐlıyorlar.

Hatta köylüler,komşu köy ile olan kavgalarına Mirat'ı sorumlu tutuyorlardı.Mirat,her ne kadar suçsuz,masum olduğunu söylese de kimse inanmıyordu.Ya da inanmak istemiyorlardı. Komşuları bazen Mirat'ı tehdit de ediyorlardı.Köyde birkaç kişi komşu köye gidip fitne,fesatlık yapıyordu.Genellikle Mirat ve ailesi fitne fesatlık konusu ediliyordu.O gece baskınından yaklaşık bir yıl önce,köye yakın bir yerde silahlı bir grubun görüldüğu olmuŐtur.Bu silahlı grubun içinde köyden birkaç tane tanıdık simalar da mevcuttu.Köylüler de bunlardan güç alarak,Mirat ve ailesini ölümle tehdit ediyordu.Köyde komŐuluk demek tehdit demek,ölüm demekti artık.KomŐuların bu tehditkar hal ve davranıŐları nedeniyle Mirat kaç defa karakolda Őikayet etse de bir Şey ıkmadı. Belki de o gece,o amansız gecede baskını yapan komŐularıydı. Çoğu defa Mirzat da böyle düşünüyordu.Bazen de annesine bu konuyu açıyordu dedesinin evinde.Ama her defasında annesi onu rencide ediyordu.Bizim köylüler böyle Şeyler yapmazlar diyordu.Annesi de farkındaydı köylülerin onları sevmediğini.Kadın korkuyordu çocukları için,yapacağı tek Şey susmak veya susturmak Şimdilik.

Őirzat,daha küçüktü öldüğu zaman.Sarılık olmuştu,doktor yoktu.Olanlar da vilayetteydi.Köyleri de vilayetten baya uzaktaydı.Dedesin köyünde kalıyorlardı.Dayısı hazırlandı,atını da getirdi bindiler çıktılar yola,yolda vefat etti Őirzat.O günden sonra anneleri doktorlardan nefret etmiŐ oldu.Doktorlara hiç inanmadı. Devletin köylerine aŐı için ara sıra doktor gönderdiği oluyordu.Annesi Mirzat'ı hep saklar hiç aŐı yaptırmazdı.Zavallı kadının önce eŐi gitti, Şimdi ise küçük oğlu.çaresiz ve kimsesizdi.

Mirzat,tütün tabakasına bakar,durur.Aklında hep babası var.Babası,tütün tabakasını eline her aldığında Mirzat heyecana tutar.Babası sigarayı o sarı solgun pere nasıl sardığına hayranlıkla bakardı.Bir defasında babası böyle sigara sararken,"baba bu elindeki nedir,nasıl yapıyorsun,duman nerden geliyor? Bana da ver,ben de istiyorum."dedi.Babası,"buna tütün tabakası derler,bana babamdan kalmış.İçinde tütün var.Böyle de pere sarıyorum.Ucundan yaktığın zaman duman çıkıyor oğlum.Ama sana veremem sen daha küçüksün.Büyüyünce sana veririm tütün tabakamı.Benden sonra da sen kullanırsın."dedi.Mirzat,"tamam baba."dedi.Aile geleneği böyleydi onlar için, sigara içmek babadan oğla geçen bir gelenektir. Ama bu ailede kadınlar sigara içmiyor,iirmiyorlar da.Asıl ilginç olan buydu.Onlara göre sigaranın hiçbir zararı yoktu.Tütünü kaçak alıyordu.Alması da pek kolay değildi o zamanlar.Bazen, tütünü bulmak için günlerce dağlarda kalıyordu Mirat.Kaçakçılar köye kadar gelmekten korkuyorlardı.Bundan dolayı dağlarda kalıp,tütünü tanıdık kişi veya kiŐilere satıyorlardı.Kaçakçıların dağlarda belli yerleri vardı ve bu yerleri sadece tütünü satın alanlar biliyordu.

Mirzat,hala dalgın dalgın tabakaya bakıyor,elinde evirip çeviriyor."Baba nerdesin,ne yaptılar sana eli kanlı zalimler?"diye düşünüyor.Farkında olmadan elindeki tütün tabakaya iki-üç damla gözyaŐı düştü.Tabakanın yüzeyindeki gözyaŐı yavaş yavaş dağılıyordu.Silmek,temizlemek gibi bir ihtiyaç duymadı ya da gerek duymadı.Nihayet dalgınlığını Zerdal bozdu.Zerdal,"Mirzat bana yardım et,bu zavallı katırın yarasını derman sürelim."diye seslendi.Evet katır,katır tamamen Mirzat'ın aklından çıkmıştı."Bir anda ne! Katır mı,ne katır? Zerdal."Zerdal,"ne katır olacak,Fer'in getirdiği yaralı katır işte.Hadi gel artık."Mirzat,merdivenlerden inerek direkt Zerdal'ın yanına gitti.Bu sefer yaraya Mirzat baktı,temizledi ve derman sürdü."Zerdal!Bu yara kurşun yarasıdır fark ettin mi?"dedi.Zerdal,"evet ben de fark ettim.Kurşun baldırı delip geçmiş."dedi.Mirzat,"büyük bir olasılıkla bu katır çatıŐma arasında kalmış,yaralandığı için de silahlı grubun işine yaramaz.Bu yüzden de ölümüne terk etmiŐler zavallı hayvanı.Katır çok güçlü bir hayvandır,kolay kolay yorulmaz.Güçlü olduğu için de silahlı grubun ağır eŐyalarını taşıyor.Belki bunlardan yüzlercesi vardır onlarda.Her derede,her ağacın altında hatta her dağın baŐında ölü katır veya atlara rastlanabiliyoruz.Her yer kemik dolu."dedi.Zerdal sadece baŐıyla onaylıyor konuŐmaları.

Fer,başına gelen bunca Őeylerden ötürü kendini yıpranmıŐ hissediyor.En ufak bir sestene bile kendini huzursuz buluyor.Elleri,ayakları titremeye baŐlıyor.Sonra da bedeni.Aslında bütün yaŐadıkları dışında ama bu yaŐadıklarına bağlı olarak ortaya çıkan korku nöbetleri,tekrar baŐlar diye çok korkuyor.Fer,korktuğunu kimseye yansıtıyor.Kimseye paylaŐmıyor.Psikolojik acıdan kendini yorgun,hasta ve halsiz hissediyor.Yer dōŐeđinde iyice yumulmuŐ,yünlü yorganı başına kadar çekmiŐ.Neredeyse hareketsiz gibi.Nefes alıp vermekte zorlanıyor,soluğu kesilecekmiŐ gibi oluyor.Evet korktuğu başına geldi,korkuyordu korku nöbetleri baŐlar diye.Nöbetler art arda geliyor,titriyor ve üŐüyor aynı zamanda.Kalbi ritimsiz ama hızlı hızlı atıyor.Bir büküm haline gelen Fer,istemsizce yünlü yorganı baŐından çekti attı kireci dökülmüŐ toprak duvarın dibine.Terlemekten üstü baŐı ıslak bir hal almış.İslak fanilasını çıkardı.Kendine gelmeye başladı,nefes alıŐ veriŐi düzeldi.Kalp ritmi eski halini aldı.Rahatladığını hissetti.

DōŐekten kalktı,aħŐap pencereyi açtı.DōŐeđine dönerek üstünde bađdaŐ kurdu."Bu nöbetlerin devamı gelirse ne yapacağım?"diye kendi kendine soruyordu.Fer,"bütün bunları Şimdilik saklamalıyım,saklamam lazım; annemden,babamdan,kardeŐlerimden.Her Őeyi herkesten saklamam lazım."dedi.Bunun nedeni ise gayet açık.

Fer,"bütün bunları aileme anlatsam Şimdi, beni alıp hacı,hocaya götürecekler.Muska verecekler,biliyorum."dedi."Burası köy yeri,Fer delirmiŐ,korkudan aklını yitirmiŐ derler."dedi.Fer,sadece kendini düşünmüyor bu konuda ailesini de düşünmek zorunda.çünkü köyde dedikodusunu yaparlar,alaya alırlar,eğlence

konusu olur.Kendi köyünde bile pek sevilmiyorlar.Öyleki Fer,hasta, döşekte yatıyor. Komşuları ziyarete bile gelmemişler.

Bu dedikodular komşu köye kadar yayılsa o zaman ne olacak? Komşu köy ile zaten eskiden beri düşmandırlar. Bu iki köy mera yüzünden birbirlerine girmiş,silahlar patlamış,yaralananlar olmuş.Komşu köyden iki kişi bu kavgadan ölmüştü.Şimdi Fer,böyle bir durumu onlara fırsat olarak verir mi? Vermez elbette.Saklar,kimseye söylemez zamanı gelene kadar.Fer'in akli böyle şeylerle ilgilenirken,diğer bir tarafta ise aklında o esrarengiz mağara vardı.Fer, şimdilik korku nöbetlerini tamamen aklından atarak,sadece bu mağaraya odaklanmış durumda."Mağaranın ağzı neden kapalı,kim ve ya kimler kapatmış,içinde insan kemikleri dışında başka ne var?"diye kendini soru yağmuruna tutuyor.Bu insanlara ait kemikler neden mezarda değil de mağarada diye düşündü. Fer,"ben bunu niye daha önce düşünmedim,bu kemiklerin mağarada ne işi var?"dedi.Kafasının yorulduğunu fark etti bu sorulardan.Gözlerini kapattı ve nihayet uykuya daldı.Öğleden sonra uyumaya pek alışık değildi.Belki de yağmurun etkisiyle uykuya daldı.Zaten kendini yorgun hissediyordu,yağmur da yağınca iyi bir neden oldu uyumak için.

Zerdal,büyük bir telaşla evin damına çıktı.Damda kurumaya bırakmış elma ve erikleri bir çırpıda toplayıverdi.Sırtına atıp,aşağıya indi.Yağmur bütün şiddetiyle devam ediyor yağmaya.Toprak evlerin sorunudur her yağmur yağdığında damlamak.Fer'in yattığı oda da damlayıp duruyor şimdi.İlginç tarafı ise tam da Fer'in başına damlamasıdır.Ama yünlü yorganı başına kadar çektiği için damlalar başına pek tesir etmiyor.Odanın her köşesi damlıyor.Yünlü döşekler,yorganlar hepsi ıslanmış,odada müthiş bir yün kokusu var.Fer öyle dalmışki uykuya top atsan duymaz.Dolayısıyla da bu kokuyu fark etmiyor.Zerdal,biliyordu yağmur her yağdığında evin damlayacağını.Odaya girdi hemen Fer'i uyandırdı.Fer diğer odaya gitti.Diğer oda damlamıyordu,döşekler kuruydu.Yünlü yorganlar kokmuyordu.Feriza ağabeyine çabucak bir döşek serdi.Fer,hemen yorgun bedenini yumuşak yünlü döşeğe bıraktı.Ferzat dama çıkıp,damın damlayan yerleri kürekle vurdu.Çamuru iyice ezdi.Sızan suyu engelledi.Artık oda damlamıyordu,durmuştu pekala.Dışarıda harika bir toprak kokusu var.Bu arada Fer uyanmış,pencereden yağmurun nasıl yağdığına bakıyor.Yağmur ise bütün gücüyle kendini toprağa esirgemiyor.Nazlı nazlı yağmaya devam ediyor.Fer,bu güzelim yağmurda,güzelim toprak kokusunu içine çekiyor.Bir yanda da babasına bakıyor.Babası dışarıda geçen kış arda kalan bir çuval samanı sırtına almış, ağıra doğru yürüyor.Böyle yağışlı günlerde hayvanları çıkartmazlar,ağırda saman ve ya kuru ot verilir.Anlaşılan Mirzat da kuru otu vermekten vazgeçmiş,geçen kış arda kalan kararmış samanı hayvanlara verdi ve ağırdan çıktı.Kuru ot balyaların olduğu yere giden Mirzat, az sonra elinde biraz kuru otu ile geri geldi.Pencerede bakan Fer,"baba, o kuru otu ne yapacaksın?"diye seslendi."Oğlum, bu zavallı katırına vereceğim."diye karşılık verdi.